

Læringsmotstand som fenomen Psykogene lærevansker med utvidet fokus på selvverd

Psyk opp, Monica
sept 2018

Frode Jøsang, Lenden skole og ressurscenter
mail : frode.josang@stavangerskolen.no
Tlf 92292701

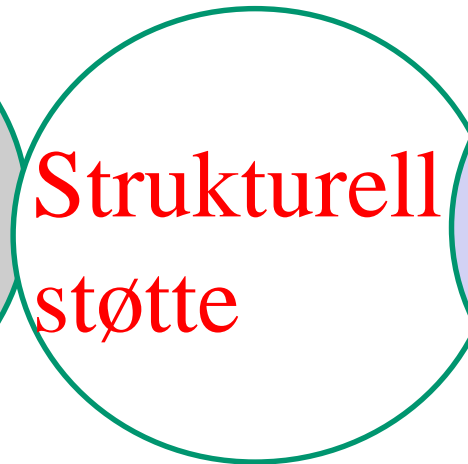
Klasseledelse som støttefunksjon

Selvstendighet

Nærhet

Trygghet

Motivasjon

Alle disse 4 støttestrukturene er viktige når vi snakker om læringsmotstand/læringsvegring, men grunnlaget er **emosjonell støtte**.

Ref. Mausethagen og Kostøl, 2009

Fag/elevsentrering

Faglig autoritær :

Opptatt av sitt eget fag, går gjennom fagstoff uten hensyn til elevene .Kan ofte fremheve og vise egen dyktighet. Prøver å dukke og ydmyke elever faglig ” ikke tror du er noe eller kan noe”

Maktesløs

En lærer som har gitt opp og der undervisningen og forholdet til elevene er preget av likegyldighet og av å kjøre pliktløp.

Fagorientering

Faglig autoritær

Faglig autoritet

Faglig autoritet : Å både ha sterk faglig fokus og fokus på elevene. Vektlegging av støtte, faglig engasjement, motivasjon og arbeidsinnsats.

Elevorientering

Maktesløs

Symmetrisk forhold

Særdeles uheldig for sårbare elever

Symmetrisk : Viktigere å ha godt forhold til elevene enn faglig fokus og trøkk. Uheldig for umotiverte/svake elever fordi det ikke stilles krav og forventninger. For mye ukritisk ros og for små forventninger (Manger, 2014)

LÆRINGSMOTSTAND

- Underytere
- Mestringsvegring
- Psykogene lærevansker
- Emosjonelle læringsblokkeringer.
- Late, sløve og umulige elever.

Vanligvis 4 -5 forklaringsalternativer.

- Manglende sosial kompetanse (selvkontroll)
- Atferdsvansker (opposisjon)
- **Angst**
- **Lavt selvverd**

- ❑ Mellom 20 og 25% av elevene i norsk skole har vansker med å være aktive deltakere i undervisningen. (NOU 2009:18)
- ❑ Sterk økning i spesialundervisning, særlig på ungdomstrinnet og særlig for gutter. Nærmer seg nå 10% av elevene på u-trinnet.
- ❑ Ca 20% av elevene har ikke tilstrekkelig eller noe utbytte av opplæringen og trenger ekstra hjelp og støtte for å oppnå dette. (Rune Hausstätter spes. ped 6/13)

Påvirker **virgilans** :
Evne til å holde ut,

Kognitive konsekvenser
(påvirker tenkning)

Påvirker følelser (negativ
energi-blokkeringer)

Påvirker evnen til å huske

Påvirker vår evne til
konsentrasjon

Psykiske
helseproblemer og
læring

Påvirker vår evne til
problemløsning

Motivasjon i et utviklingsperspektiv

- ❑ Problemene med læringsmotstand starter slutten av tredje og på 4.trinn.
- ❑ Primært et guttefenomen. (ca 80%)
- ❑ Matematikk + skriftlig fremstilling
- ❑ Ingen sammenheng mellom læringsmotstand og intelligens.
- ❑ Handler mer om følelser enn om intellektuelle forutsetninger.

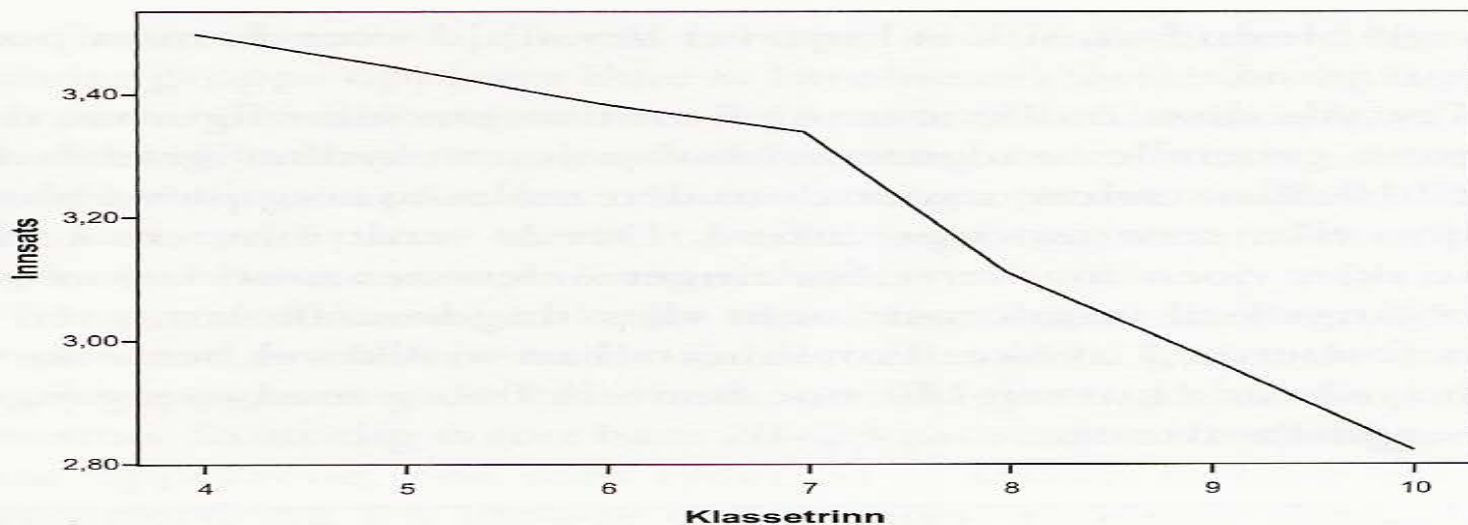
Når starter de motivasjonelle problemene?

Når bør vi sette inn støtet?

4-5 klasse er et kjernetidspunkt fordi :

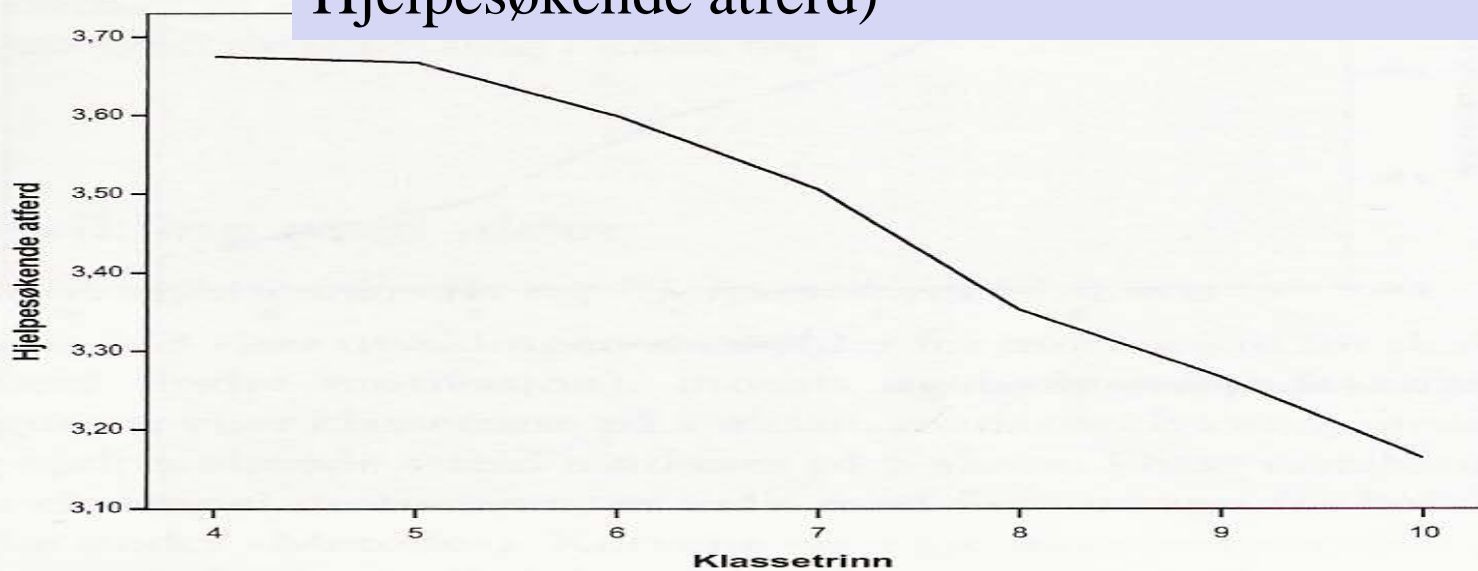
- Koder skal være knekt
- Produktivitetskrav og forventninger øker.
- Gangetabell skal være automatisert. Matte er et kjernefag i forhold til motivasjon, særlig hos gutter.
- Det **akademiske selvilde** dannes og det er aldri høyere grad av sosial sammenligning enn i disse årene.

MOTIVASJON FOR SKOLEARBEID

Figur 2 Innsats

To profiler som følger hverandre (Motivasjon-Hjelpesøkende atferd)

Figur 3 Hjelpesøkende atferd

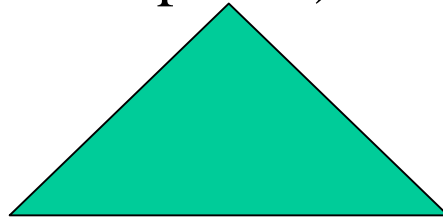
Motivasjon

Ref. Skaalvik&Skaalvik :
motivasjon for skolearbeid, Tapir
2011

- 50% av elevene i grunnskolen svarer at helt eller litt usant at de liker å gjøre skolearbeid.
- Kun 13% av elevene svarer at det er helt sant.
- 15% av elevene sier at de ikke gjør sitt beste i skolearbeid.
- 22% av elevene sier at de ikke ber om hjelp når det er noe de ikke forstår. (72% ber om hjelp på 4.trinn-10.trinn 37%)
- Elevenes motivasjon synker sterkt fra 4-10.trinn. (68% på 10.trinn sier at de ikke liker å gjøre skolearbeid)

Motivasjonstrekanten

Jeg kan
(opplever meg
kompetent)

**Jeg får det
til** (har
forventninger om
suksess)

Jeg vil (jeg gjør
en innsats)

5 forutsetninger for å lære.

1. Jeg må ha det bra.
2. Jeg må forstå at læring krever innsats.
3. Jeg må ha tro på at jeg skal lykkes.
4. Jeg må ha strategier for å lære.
5. Jeg må kunne be om/ta imot hjelp fra andre.

Prestasjoner og de 4 c-er

Ref. Cecilie Ystenes , VG Helg 25/7-2015 side 51

Prestasjoner = Potensial - **Distraksjoner**

Fremmer prestasjoner

C1 : Commitment (gir ikke opp ved motgang)

C2= Control : (retter energien mot det de kan gjøre noe med)

C 3 : Challenge : (elsker utfordringer, lære nye ting)

C4 : Confidence (har tro på seg selv og egne evner og ferdigheter)

Hemmer prestasjoner

Alle de forhold som reduserer muligheten for optimal læring som er til stede i situasjonen , konteksten eller i eleven.

Disse 4 c-ene kan trenes og utvikles der foreldrene er viktige «trenere» for eget barn.

Motivasjon hos elever 16 år.

Ref. Thormod Øya , NOVA

Som starter i 1
videregående

Ca 2/3 jenter

9.8 %

Topp motivert

34,6 %

Bra motivert

Ser ut til å øke.

31,6%

Noe
motivert/varierende
/for enkelte fag/for
lave ambisjoner

16,9%

Lavt motivert

7.1 %

Umotivert

Husk dette er
motivasjon og ikke
nødvendigvis
resultater, selv om
det ofte er en
sammenheng

75-80%
gutter

Flere gutter enn jenter, men når jenter først er umotivert, så er de svært umotivert.

Umotiverte elever

En analyse av utfordringen kan vise at det er faktorer som.

1. Lav selvtillit .Elever med lav selvtillit har ofte en klar tendens til å vise lav motivasjon for skolearbeid

2. Negativt klassemiljø

3. Dårlig relasjon til lærer

4. Lite samarbeid mellom hjem og skole

som er med på å opprettholde utfordringen. Svak foreldrestøtte.

Et klassemiljø som er preget av noen sterke ledere og hvor det ikke gir status å være opptatt av skolearbeid, kan ofte føre til at mange yter mindre en deres forutsetninger skulle tilsi. ([Manger og Wormness 2005](#)).

TRE sentrale begreper for å forstå utfordrende elever i lys av **psykisk helse og mestring**. (både skolefaglig og livsmestring)

1. Attribueringsmønster : Forteller oss hvor et barn plasserer årsak for problemer/nederlag eller suksesser.

Suksess	Indre årsaker (hos meg)	Ytre årsaker (hos andre-på system)
Nederlag	Indre årsaker	Ytre årsaker

2. Kontrollplassering : Handler mye om å se muligheter samt å ta ansvar når en står overfor utfordringer, krav og problemer.(NB!!! Når kontrollplassering er ukontrollerbar, stabil og internal.)

Påvirkbar (dynamisk)	Kan jeg selv gjøre noe med (er kompetent, har ressurser, ser muligheter)	Har tro på løsning, forbedring (ide,hjelp fremgangsmåte etc)
Ikke påvirkbar (Statisk)	Er jeg avhengig av at andre må hjelpe meg med	Har ikke tro på.....

3. Kognitive dysfunksjoner

Hvordan eleven tenker om sin egen læring og forklarer for seg selv hvorfor han/hun ikke lykkes.

Må ses i lys av attribuering og kontrollplassering :

- Matte er ikke så viktig
- Skal satse etter jul
- Ikke vits å prøve fordi.....
- Forstår ingenting fordi jeg har så dårlig mattelærer.
- Kommer jo inn på videregående uansett.
- Skal satse når jeg begynner på ungdomsskolen, videregående.
- Gidder ikke fordi det er så kjedelig.
- Kommer aldri til å få bruk for dette...
- Kommer aldri til å få det til.....

Sammenheng

Ref. Spes ped 0114 «Er ensomhet en viktig faktor?» Mjåvatn&Frostad side 48-55

Lav sosial integrasjon slår både ut i forhold til opplevd ensomhet, men også i forhold til identifikasjon med klasse, skole og skolefag.

Manglende opplevd støtte og tilknytning/tilhørighet til klasse og skole.

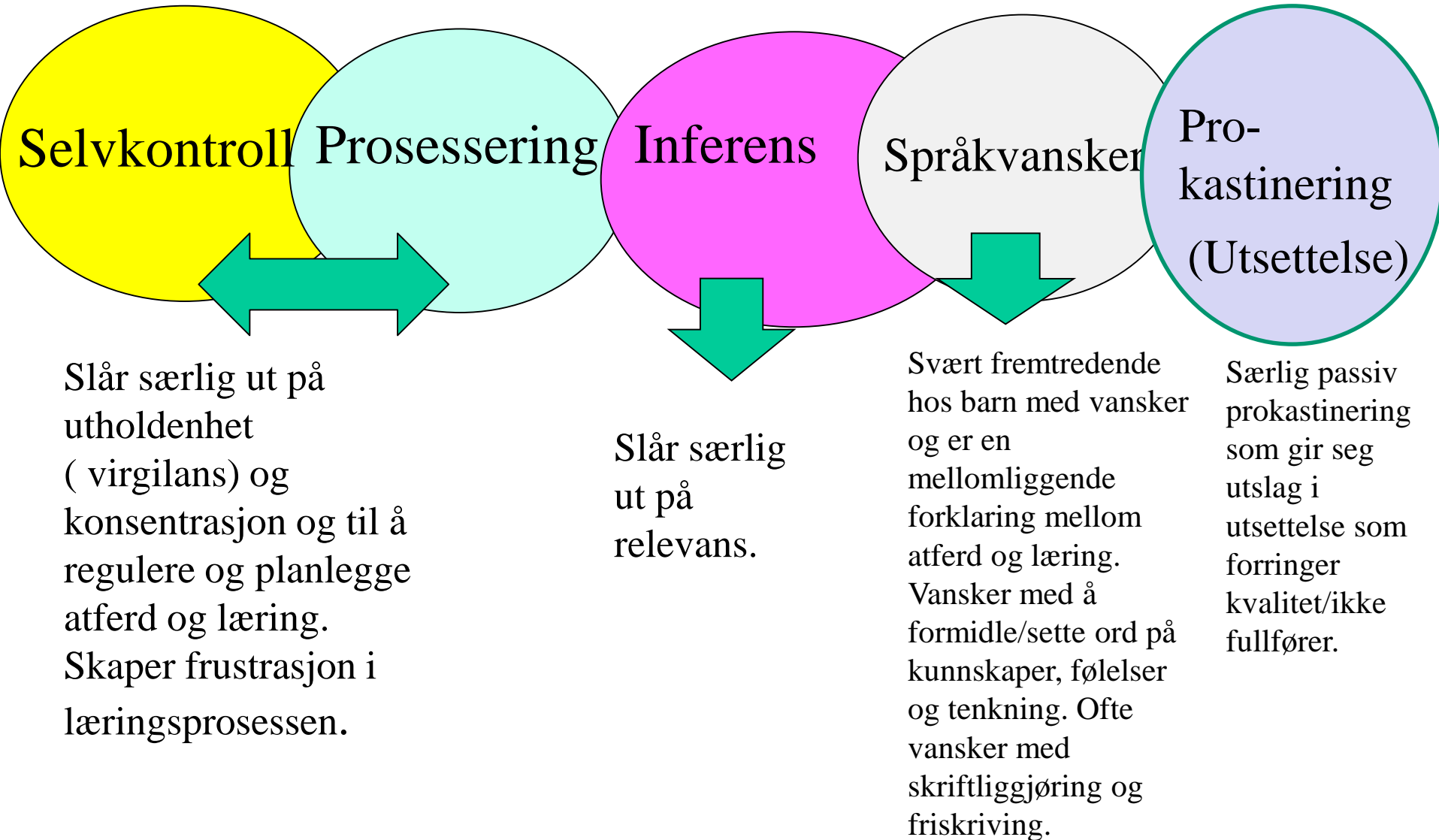
**Faglige
mestringsproblemer**

**Sosial
isolasjon
(ensomhet)**

Sterkest faktor
.52

**Minkende/lav og eller umotivasjon.
Tendens til å gi opp/slutte.**

5 grunnleggende problemområder for elever som har vansker med læring og motivasjon

Motivasjonsformer

Økende pedagogiske utfordringer.

Motivert

Lav motivasjon

Umotivert

Indrestyrt

Ytrestyrt

De-motivert

Bunden

Frustrasjons-betinget

Resultant

Forsvarspreget

Lært hjelpeløshet

Kjedsomhet

Lyst - ulyst

Stress

Angst

Selvbilde

Håpløshet
Depresjon
Gi opp
Slutte
Fravær

Gleden ved å mestre.
Relevans
Takle utfordringer.
Å lykkes.
Interessestyrt

Fornuft
Belønninger
Karakterer
Foreldrepress
Lærerpress
Kulturelt press

Har mistet gløden og er i ferd med å miste troen på seg selv.

Avhengig av å bli motivert og stimulert. Lærer-elevrelasjon er sentral.

Opplever at krav overstiger muligheter /kapasitet. Stressreaksjon-er og stresshormoner stenger for læring og tenkning.

Angst for å mislykkes
Angst-beredskap utvikles.

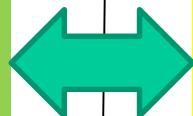
Selvverd trues. Forsvar av selvvord starter. Forsvarpreget atferd manifesterer seg.

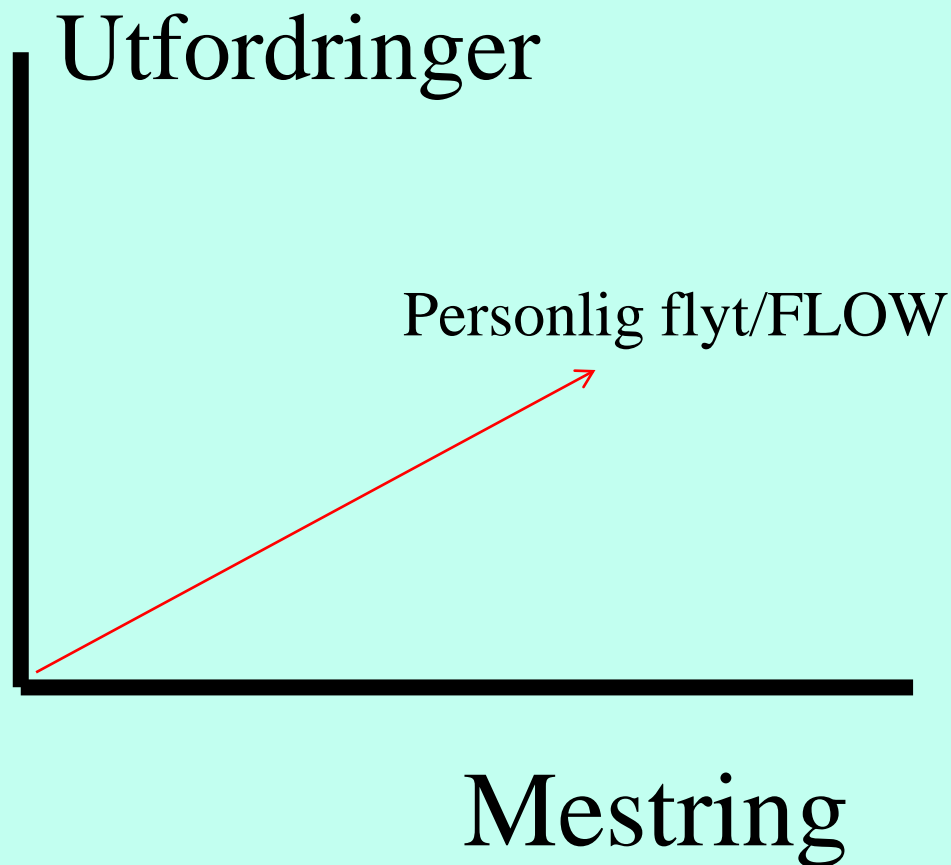
Følelser er en ressurs for tenkning og læring

Følelser blir et problem og overskygger tenkning

Har forventninger om å lykkes.

Har erfaring med tilkortkomming og utvikler gradvis forventninger om nederlag

Økende lykkefølelse

Flow 3

Flow 2

Flow 1

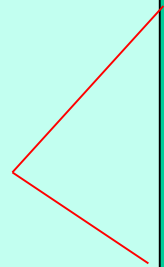
Mestrings-
motivasjon

(forventer å mestre)

Resultant
motivasjon

Forsvarpreget atferd

Negative mestringsstrategier
(Emosjonsfokuserte)

To hovedtyper mestringsmotivasjon

Suksess-
søkere

Nederlags-
unngåere

Representerer den største
utfordringen i dagens skole.

Problemfokuserede strategier

- ✓ Oppgavefokus
- ✓ Stressreducerende
- ✓ Bruke problemløsningsstrategier
 - Søke hjelp
 - Anvende læringsstrategier
 - Iverksetter kognitive ressurser

Emosjonsfokuserede strategier

- ✓ Ego-orienterte
- ✓ Iverksetter følelser
- ✓ Øker stress
- ✓ Benekte, bagatellisere, fornekte, ikke ville snakke om, bortforklare etc.
- ✓ Eksternalisering
- ✓ Internalisering
- ✓ Unngåelse/aggresjon.

Hovedkonklusjoner fra undersøkelse om læringstrykk i videregående skole

- Grunnlag for å hevde at elever generelt liker læringstrykk.
- Stor variasjon i hvordan elevene individuelt opplever læringstrykket.
- Betydelig variasjon i opplevd læringstrykk mellom klasser.
- Klar sammenheng mellom hvordan elever opplever relasjon til lærer og hvordan de opplever og tolker læringstrykket. Gjensidig tillit ser ut til å være en helt sentral faktor for at læringstrykk skal ha en positiv læringseffekt.
- **En positiv lærer-elevrelasjon er en forutsetning for å kunne utøve høyere læringstrykk.**

Resultatene skulle tilsi at det er elevenes motivasjon som ser ut til å være den viktigste faktor ifølge læringsutbytte. Elevenes holdninger og innstillinger til faget ser ut til å være viktigste faktor.

Lærerenes evne til å skape motivasjon og endre innstillinger til faget hos elevene ser ut til å være den viktigste skolerelaterte faktoren til forbedring av skoleprestasjoner og økt læringsutbytte. ***Positive lærer elevrelasjoner ser ut til å være den viktigste faktoren for økt motivasjon og økt læringstrykk hos elever. Undersøkelsen viser at enkelte lærere som er flinke på relasjon på kort tid kan påvirke elevens motivasjon, bruk av læringsstrategier og læringsutbytte. Ref. NOVA 3/2 2009 : Lihong Huang***

Angst-perspektivet på læringsmotstand

Mestringsvegring ref. Hovedoppgave UIO, Helge Eide (ISBN 8256955694)

Mestringsvegring er en form for atferdshemming som opptrer i bestemte situasjoner hvor eleven utsettes for krav om ytelse. Den forekommer nesten alltid i sosiale sammenhenger og er i de fleste tilfeller en reaksjon på direkte eller indirekte utfordringer som andre stiller forventninger eller premisser for. Reaksjonene gjenspeiler en motvilje mot å eksponere en handling, og styreres hovedsakelig av to hovedstrategier : **Avvergingsstrategier og tilpasningsstrategier.**

Det er alltid strategier involvert i vegringsatferd. Disse varierer i forhold til person og kontekst. Disse strategiene kan variere fra **aktive (reaktive) til passive. Disse strategiene eller symptomene blir vegringens ansikt utad.**

80% av elevene med utstrakt læringsmotstand er gutter. Sårbart for gutter å slite med faget matte .(fra 4.klasse)

To hovedstrategier

Awergingsstrategier

- Går forut for situasjonen.
- Tenkning og følelser før krav/oppgaver blir presentert for eleven.
- Hensikt å utsette krav.
- Hensikt å unngå krav.

Tilpasningsstrategier

- Etter at oppgaven/kravet er gitt.
- Atferd som har til hensikt å fjerne fokus fra oppgave /krav.
- Unngå /fjerne ubehag som ligger i forventninger om oppgaveløsning
- Strategier for å unngå gitt oppgave/forventning.

Mestringsmotivasjon

Mc Clalland & Atkinson, 53.

TS : Tendens til å søke
suksess gjennom
mestring.

$$TS - TF \\ = RM$$

TF : Tendensen til å
unngå nederlag og
mislykkethet.

RM :
Resultant
motivasjon

Når IF (driv mot TF)
er større enn IS (driv
mot TS) snakker vi om
negativ
mestringsmotivasjon.

Insentiv

I : Driv og
forventninger.

Mestringsvegring

For å kunne forstå en elevs mestringsvegring må vi ha 3 metaperspektiver :

1. Personvariabler : Karakteristika ved eleven.
2. Oppgavevariabler : Karakteristika ved oppgaven/kravet.
3. Strategivariabler : Karakteristika ved elevens mestringsstrategier

1. Eleven har med seg følelser og tidligere erfaringer inn i oppgaveløsningen.

2. Eleven har kunnskaper om hvilke oppgaver han mestrer/ikke mestrer.

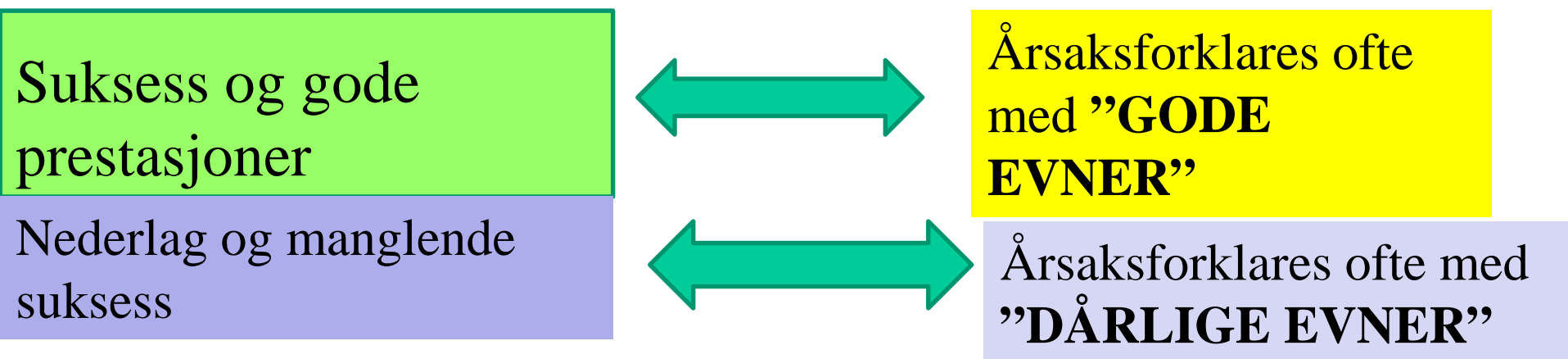
3. Eleven har strategier der han unngår eller utsetter ytelse for å redusere angst

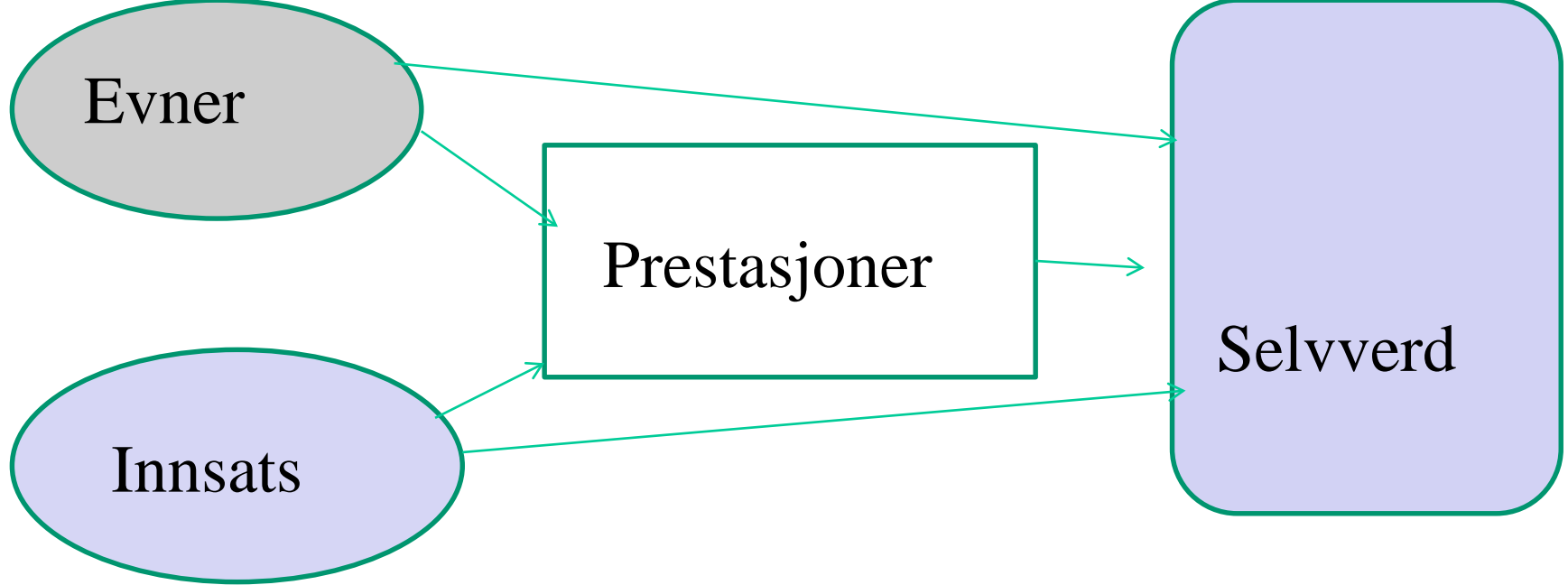
Selvverdsperspektivet

Covingtons Selvverdsteori (1984 ,1992)

• Bygger på teorien om at :

1. Alle mennesker har behov for å verdsette seg selv.
2. Alle vil beskytte selvverdet sitt hvis det blir truet.
3. Alle har behov for å forklare sine suksesser og nederlag (attribusjon)
4. Alle har behov for et stabilt selvbilde enten det er positivt eller negativt. (selvkonsistensmotivet)

Hvordan vil jeg forklare mine nederlag og manglende prestasjoner i skolen?

Prestasjoner

Høyt
selv-
verd

+ -

Om jeg
lykkes
eller
opplever
nederlag

Prestasjoner

+ -

Får en
enorm
betydning
for mitt
selvbilde og
mine
mestrings-
forventning
er

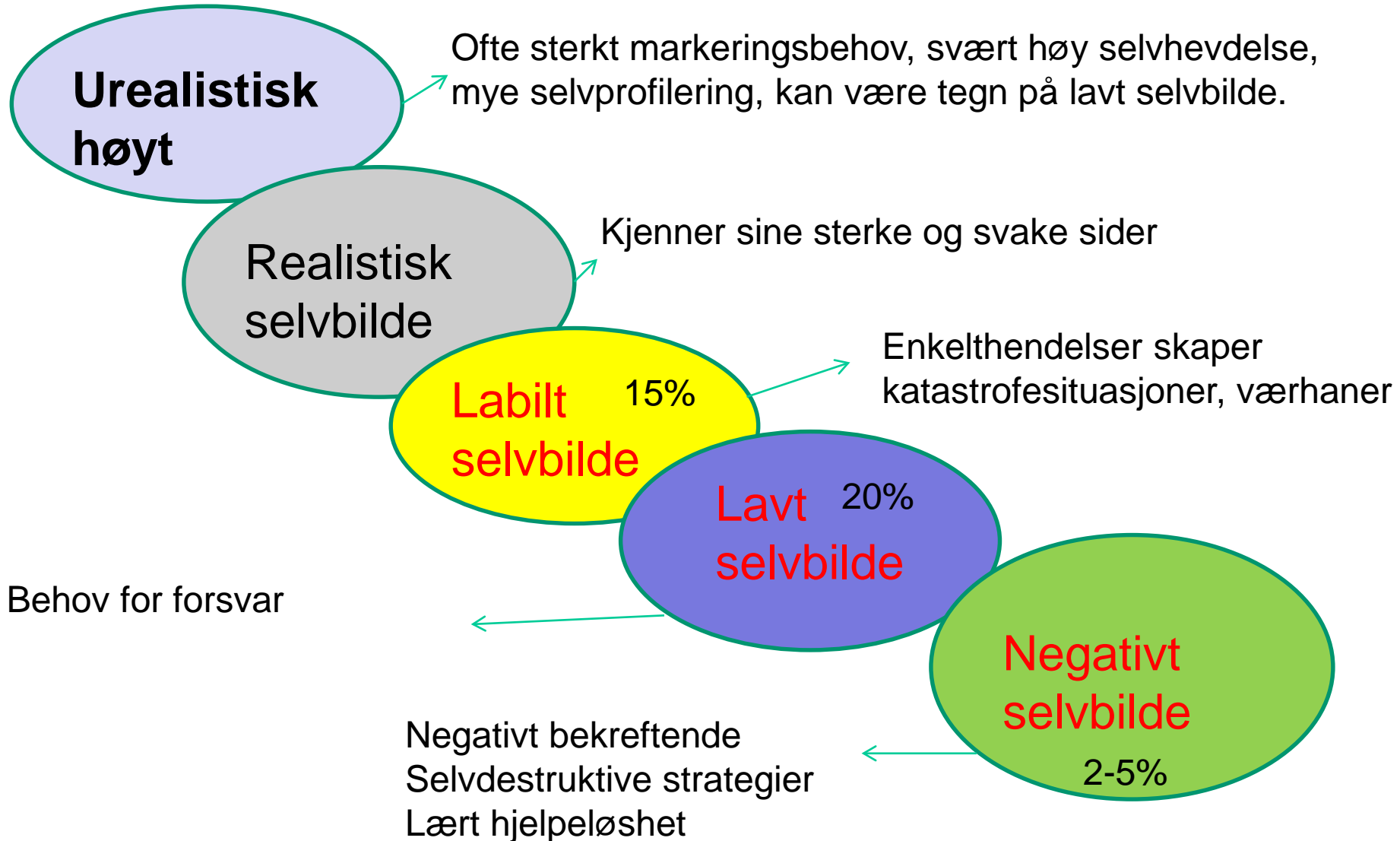
Lavt selvverd

Forhold mellom selvakseptering og opplevde skoleprestasjoner. (Skaalvik&Skaalvik 1988)

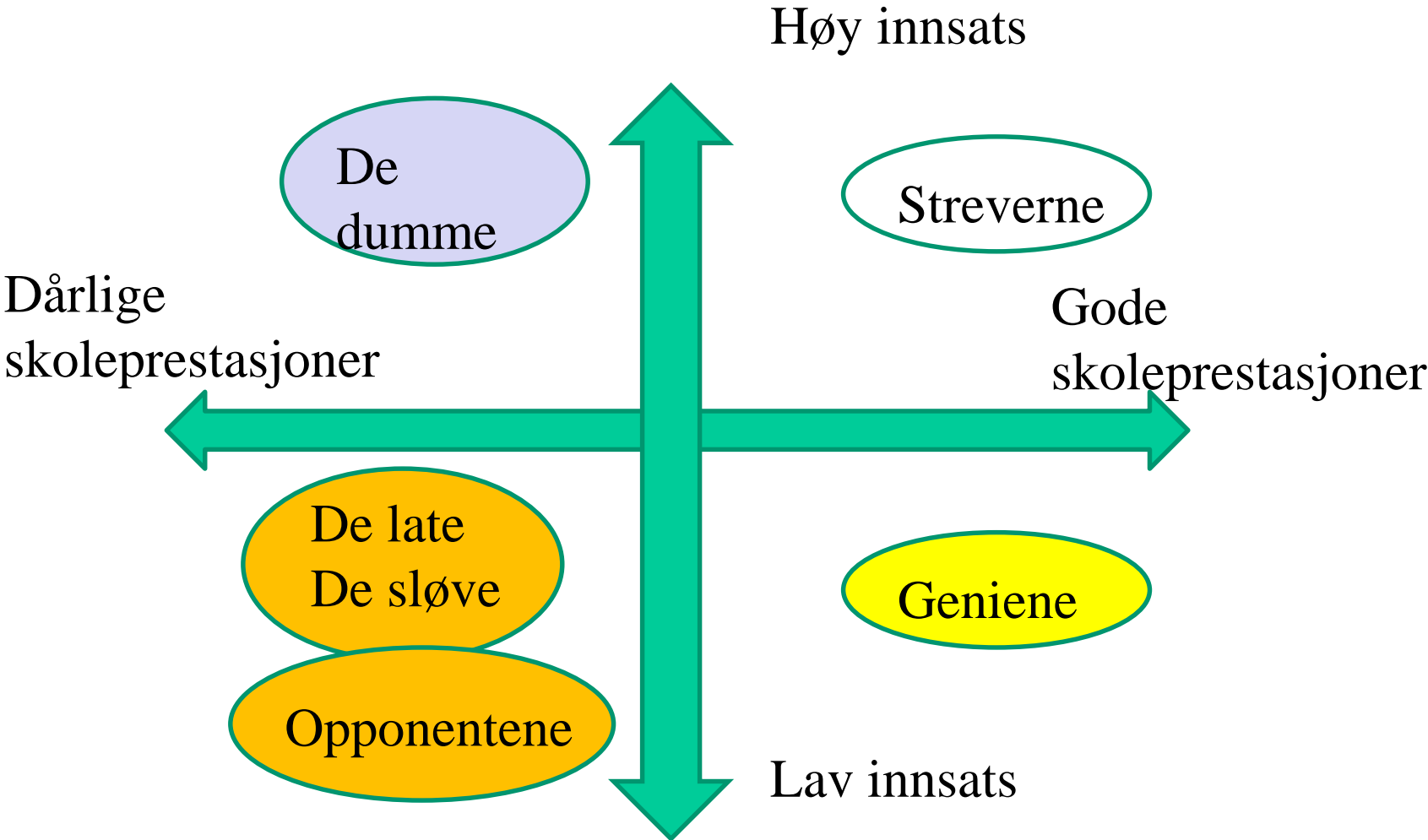
		Ser på seg selv som flinke på skolen	Ser på seg selv som svake på skolen.	
		Høy selvakseptering	Høy	
		Lav	Lav	
% andel →	82%	2%	15%	41%

Korrelasjon mellom skoleprestasjoner og akademisk selvbylde : 0.40 til 0.60
Korrelasjon mellom skoleprestasjoner og selvakseptering : 0.20 til 0.30

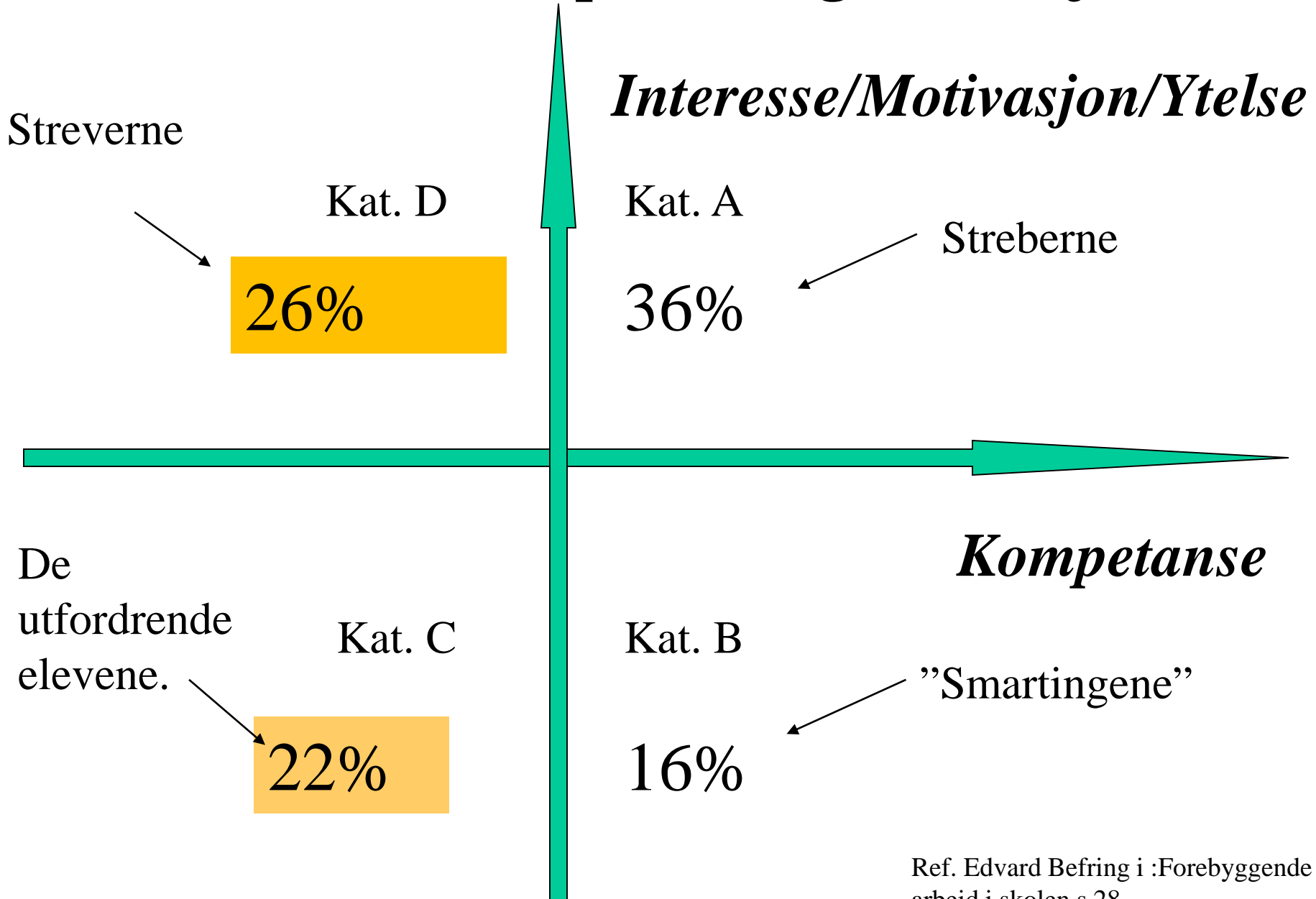
Selvbilde

Covingtons modell

Befrings matrise over **kompetanse og motivasjon.**

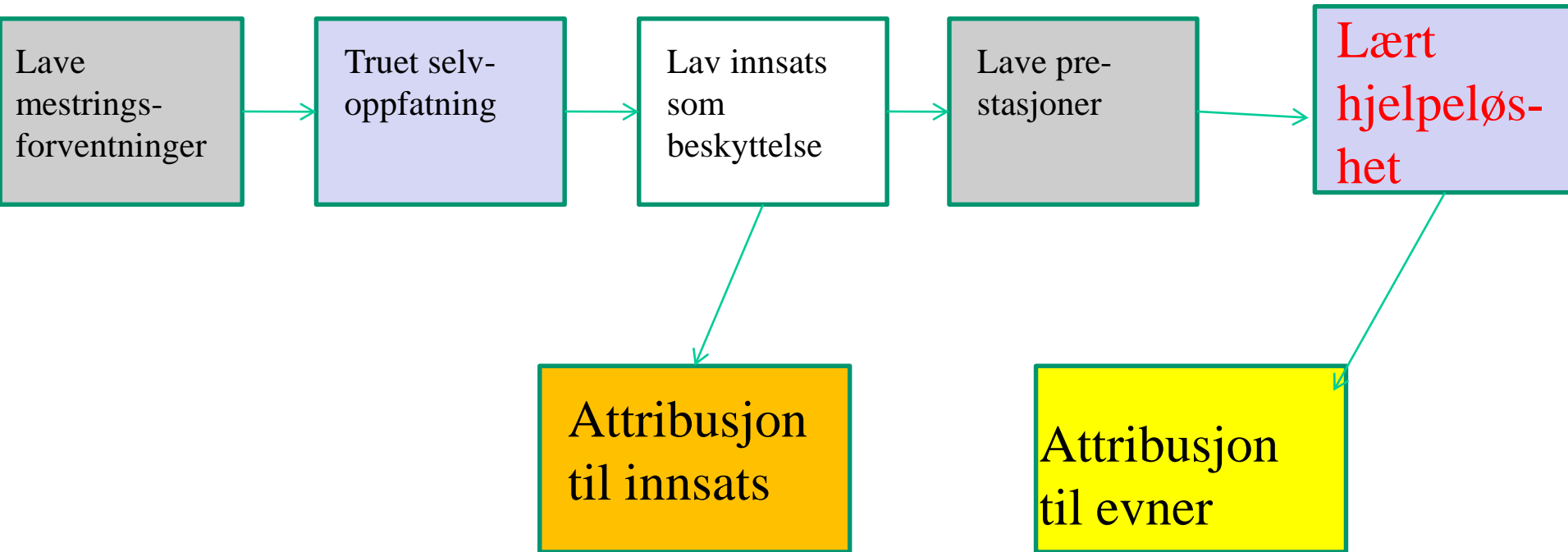
Ref. Edvard Befring i :Forebyggende arbeid i skolen, s 28-30 Kommuneforlaget 1996.

Covington sier at elever med lav innsats ofte vil beskytte seg slik at tolkningen av hvorfor de ikke lykkes ikke skal være knyttet opp mot evner (være dum) :

- Lav innsats
- Unnskyldninger (fravær, sykdom, glemming etc.)
- Sommel (ikke komme i gang, ikke bli ferdig etc)
- Urealistiske mål (velge vanskelige oppgaver)
- Lette mål (100% suksess)
- Jukse
- Holde seg borte fra.

Teori om lært hjelpeløshet

Peterson&Seligmann (1984), Maier & Seligmann 1976, abrahamson,Seligmann og Teasdale ,1978)

Det mest uheldige attribusjonsmønsteret er å attribuere til svake evner når man mislykkes og flaks når man lykkes fordi det knyttes opp mot en årsakssammenheng som er ukontrollerbar, stabil og internal. De opplever at det er lite de kan gjøre for å endre resultatet, de mangler kontroll og styring. Tenkningen blir "Det er ingen vits å prøve". En tredje attribusjon for manglende suksess kan være feil strategi/metode (Curtis&Graham 1991)

Sentrale motstandsstrategier på veien mot selvhandicapping der læring stopper helt opp.

- Ikke be om hjelp
- Ikke motta hjelp
- Ikke bli synlige
- Ikke ville motta tilbud ut over klassens rammer. (gruppe-individuell-spesialundervisning)
- Ikke ha andre oppgaver enn de andre i klassen.

Teori om selv-handicapping (Urdan og Midgley 2001)

De strategier som benyttes hvor en før en prøve skaffer seg et eller annet handicap som forklarer et dårlig resultat. Hensikten er å påvirke hvordan egne resultater tolkes av andre.

- Være trøtt og sliten
- Ikke ha sovet, vært oppe hele natten.
- Ikke forberede seg.
- Utsette så lenge at det er for seint.
- Påberope seg sykdom
- Unngå å motta eller be om hjelp (særlig fremtredende for elever med lavt selvverd, lave mestringsforventninger som opplever at selvverdet trues.

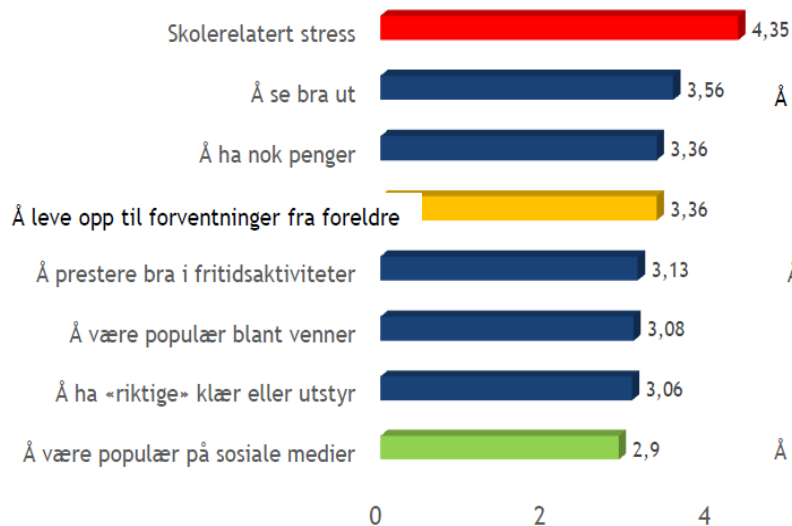
Stress og læringsmotstand

Skolen kan være en betydelig kilde til stress

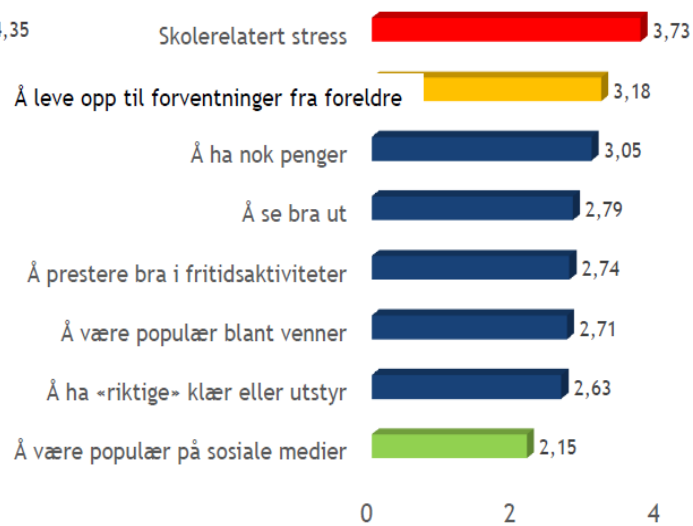
Generert stress samlet
3,35 av max 4

Generert stress 2.87 av max
4

Jenter

Gutter

Data fra 1347 elever i VG1 i Rogaland (Se Videre prosjektet)

Stress

De «flinke» jentene som skal være pene og flinke på alle livets områder blir stressa, men de lykkes selv om det koster.

De elevene som jobber knallhardt uten å lykkes blir etter hvert både stressa og **deprimerte**. Det er egentlig disse elevene vi bør være bekymret for.

Å mestre
Å oppnå resultater

Suksess-søking

Aktiv kan være del
av suksess-søking
og prioritering

Å utsette
Å bli stresset
Å bli frustrert
Å utvikle angst
Å måtte forsvare seg
Å gi opp

Passiv utsettelse er en
klar del av
læringsmotstand

Nederlagsunngåelse

Utsettelse : Prokastinering er et sentralt element i læringsmotstand. Prokastinering er særlig et fenomen innen stress, men også angst.

To hovedtyper prokastinering

Aktiv :

Utsette noe til fordel for noe som er viktigere.

Strategisk strategi

Denne kan ha en positiv dimensjon i seg, men også for aktive så viser tendensen en lavere generell innsats og motivasjon enn for de som ikke utsetter.

Responderer bedre på stress og tidsfrister enn de passive. Optimisme preger tenkning.

Skårer høyere på motivasjon og målorientering enn de passive.

Har positive mestringsforventninger til å lykkes-til resultat-til at mine anstrengelser og strategier er virkningsfulle.

Viktige verdier : Å oppnå noe –achievement values. Tradisjonelle verdier- noe mer pliktorientering.

Passiv :

Utsetter og får ikke gjort noe

Blir stresset, pessimistisk,

responderer dårlig på

tidsfrister og press.

Skårer lavere på

mestringsforventninger, motivasjon og målorientering.

Verdier : Well-being values.

(fornøyelse- sosiale aktiviteter-

øyeblikkelig behovtilfredstillelse-

spontanitet etc.) **Mer lystorientering.**

Akademisk prokastning

- Utsette utførelsen av oppgaver
- Ikke begynne på oppgaver
- Ikke levere i tide
- Ikke forberede seg
- Fylle tiden med alternative oppgaver (spill-sove-tv)

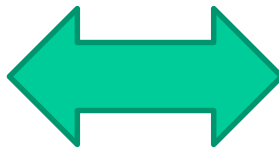
Oppgaver som eleven kjenner motvilje mot eller som ikke har en kortsiktig gevinst utsettes lettest og oftest.

Prokastinering og konsekvenser

1. Tidssløsing
2. Svake skoleprestasjoner
3. Økt stress

Klar sammenheng mellom :

Lave
mestringsforventninger

Prokastinering
(utsettelsesatferd)

Noen eksempler på emosjonsfokuserte strategier som hemmer elevenes læring og utvikling.

Strategivariabler:

1. **Uttrekking av tid** ved ikke å komme i gang-ikke være presis-somle-rote-starte diskusjoner-snakke om bagateller.
2. **Late som atferd** : Se ut som om du følger med og jobber.
3. **Passivitet** : Sitte rolig, ikke ta initiativ, tegne i stedet.
4. **Fokusskifte** : Uro-bråk-ødelegge materiell-avbrytelser-ikke høre etter-ikke ta imot instruksjon.
5. **Lært hjelpeløshet** : Uselvstendig-masete-spør om alt-vil ikke dele den voksne med andre. (Passiv utgave : Vente til den voksne tar initiativ- Aktiv utgave : Være kommanderende)
6. **Urealistiske egenforventninger** : Selvskryt-bortforklaringer.
7. **Forhandlingsstrategier** der en stadig forhandler om gjenytelser for utført arbeid.

8. **Somatiske reaksjoner** : Hodepine-magevondt etc.
9. **Kompensatoriske strategier** : Smiske seg til-innynde seg- avledning gjennom klovnerolle-Argumentere- ha fokus på andre felt-medløperstrategier.
10. **Avvisningsstrategier** : Truende- skjuler sine arbeider-selektiv i valg av lærer (hjelper)-ikke be om/ta imot hjelp.
11. **Ekstreme reaksjoner** : Panikk-anfall-utagering-Uteblivelse.
12. **Andre symptomer** : Maskering gjennom slurv-Rask og overflatisk arbeid-Skriver bare enstavelserord-glemmer-griser til-kaster etc.
13. **Lært hjelpeløshet** : Holde seg borte, sove lite, forberede seg dårlig , ikke motta hjelp etc.
14. **Kognitive dysfunksjoner(tankebrister)** : Nytter ikke å prøve, kommer aldri til....., neste år/etter jul.....

15. Devaluering (ferske eksempler vår skole)

- Hvorfor skal jeg gjøre noe i timene, når du er så dårlig til å undervise i matte og ikke kan forklare meg skikkelig?
- Dette er en «ånnasskole» og jeg er en «ånnas» hvorfor skal jeg da jobbe?
- Hvorfor skal jeg jobbe og streve på skolen når jeg skal «NAVE» resten av livet så allikevel?
- Dere følger ikke kompetansemålene i faget, så hvorfor skal jeg stresse?(fra gymn)
- Dere må være fornøyd med at jeg gidder å komme og ikke forlange at jeg i tillegg skal jobbe når jeg er her. Kanskje jeg ikke gidder å komme i morgen hvis du maser mer på meg?
- Hvorfor skal jeg gjøre noe når dere gir meg slike barnslige drittoppgaver?

Hva kan vi gjøre
med
læringsmotstand?

Komfortsonen (trygghet ,lav
aspirasjon gjenkjennelse, mestring,)

Læringszone

(prøving og feiling-optimale
utfordringer-høy aspirasjon)

Frustrasjon

(utfordringer overstiger
min kapasitet)

Panikksone

(gi opp-kompensere)

4- faktormodell

ref. Astrid Slåttøy : problematferd i klasserommet, Cappelen Akademisk forlag, Oslo 2002

Trygghet

- Være trygg på de personer og de rammer en skal fungere innenfor. Det relasjonelle perspektivet.

Oversikt

- Vite hva som skal skje og hva som skal gjøre. Det strukturelle perspektivet.

Deltakelse

- Opplevelse av å bli hørt, lyttet til, få være med i planlegging og utforming. (Empowerment)

Mestring

- Opplive å få til, å lykkes.

Hovedlinjer :

En positiv relasjon mellom lærer og elev.

Genuine mestringsopplevelser som gir troen tilbake.

Oppjustering av det muntlige.

Fokus på læring heller enn resultater.

Se sammenheng mellom innsats og resultater.

Nedtoning av press/stress

Avslappingsteknikker

Ekstra fokus på læringsstrategier

Hva gjør vi med læringsmotstand?

- Positive lærer-elev relasjoner er fundamentet.
- Høy grad av støtte.
- Valgmuligheter (få og avklarte)
- Lav progresjon : Overlæring-grunnleggende ferdigheter.
- Høy grad av mestring og suksess.(100% i starten)

Avskrift-fasit-faktaorientert-markering

- Vektlegging av arbeidsvaner.
- Fokus på å lære å lære.(læringsstrategier)
- Fokus på prosessering. (sortere-planlegge)
- Oppjustering av det muntlige.
- Ekstra hjelp til å øve til prøver.

Generelle hovedstrategier overfor elever som skårer høyt på læringsmotstand.

- Relativt enkle oppgaver med høy mestringsopplevelse.
- Strukturerte omgivelser og strukturert undervisning.
- Nedtoning av stress og press (tidspress, mas, frister etc)
- Nedtoning av viktighet (ikke legge steiner til byrden, sannsynligvis er de allerede selv sterkt bekymret for egen situasjon og fremtid)
- Neddemping av sosial sammenligning
- Arbeid med elevens tanker (tankebrudd-kontrollplassering-lyntanker-attribueringsmønster)
- Puste og avslappingsteknikker.

Strukturert undervisning

- Få og avklarte valgalternativer.
- Høy grad av mestring/lav progresjon.
- Få oppgaver om gangen/avgrensing av oppgaver.
- Forankring og forespeiling
- Få voksenpersoner involvert.
- Kontinuitet i opplegg og personell
- Rask hinderhjelp
- Rask tilbakemelding
- Vektlegging av rutiner
- "Nøytralisering av lærestoff" (død, skillsmisse etc)
- Økt variasjon/kortere intervaller/oftere pauser.